

### Література:

1. Голубів, Г. А. Сучасний стан та перспективи розвитку біометричних технологій / Г. А. Голубів, Б. А. Габриелян // Нейрокомп'ютери: розробка, застосування. 2004, №10.
2. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII
3. Щелов, А. Ю. Захист комп'ютерної інформації від несанкціонованого доступу / А. Ю. Щеглов. – СПб.: Політехніка, 2001. – 240 с.

**Ірина Московкіна**  
**Донецький національний університет**  
**Вінниця, Україна**

## ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА ДОКУМЕНТООБІГУ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

*Розглянуто правові засади регулювання та перспективи розвитку інформаційного забезпечення органів державного управління та місцевого самоврядування, проаналізовано документообіг Стрижавської сільської ради, розроблено рекомендації щодо інформаційної підтримки органу місцевого самоврядування.*

*Ключові слова: міське самоврядування, інформаційна підтримка, електронний документообіг, продукти корпорації Microsoft*

*Рассмотрены правовые основы регулирования и перспективы развития информационного обеспечения органов государственного управления и местного самоуправления, проанализирован документооборот Стрижавского сельского Совета, разработаны рекомендации по информационной поддержке органа местного самоуправления.*

*Ключевые слова: местное самоуправление, ИНФОРМАЦИОНная поддержка, электронный документооборот, продукты корпорации Microsoft*

*Legal frameworks of adjusting and prospect of development of the informative providing of organs of state administration and local self-government are considered, circulation of documents is analysed Strigavskoj village Soviet, worked out to recommendation on informative support of organ of local self-government.*

*Tags: Local self-government, informative support, electronic circulation of documents, corporation Microsoft*

Процес організації роботи з документами та його інформаційне

забезпечення є важливими чинниками забезпечення результативної та ефективної діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Саме на місцевому рівні вирішуються основні проблеми життєдіяльності територіальної громади та забезпечується реалізація її інтересів. Діяльність у цьому напрямі є головним завданням органів місцевого самоврядування, вдале здійснення якого залежить від якісного та оперативного опрацювання відповідної інформації, що надходить до цих органів або створюється ними у вигляді документів.

Питання документального та інформаційного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування вивчали такі вітчизняні вчені як А.Л. Коренной [3], В.І.Лаврінко [4], В.Я.Малиновський [5], Ю.Палеха та ін.

Метою дослідження є аналіз документообігу сільської ради та його інформаційна підтримка.

Об'єкт дослідження – Стрижавська сільська рада.

Протягом 2014 року в сільській раді зареєстровано, розмножено і надіслано виконавцям 109 розпоряджень голови сільської ради. Зокрема, на виконання документів органів влади вищого рівня – 22 розпорядження, у порядку ініціативи та таких, що спрямовані на створення сприятливих умов для розвитку галузей економіки та соціальної сфери – 87. Зареєстровано доручень голови та його заступників – 11; заходів та робочих планів голови – 4; листів підприємствам, установам та організаціям селіща незалежно від форми власності – 102. Документообіг за 2014 р. становив 1417. Оскільки об'єми діловодства достатньо високі, впровадження електронного документообігу являється актуальною задачею.

Електронний документообіг в сільських радах дозволяє підвищити ефективність їх функціонування: прискорити рух документів, забезпечити своєчасність розгляду, скоротити строки підготовки та прийняття управлінських рішень, підвищити якість рішень за рахунок надання виконавцю максимально повної бази документів, значно знизити витрати на розмноження, передачу і

збереження копій паперових документів, а отже й підвищити ефективність роботи, як окремих державних службовців, так і конкретного органу державної влади. Загалом обмін електронними документами між органами державної влади також дозволяє підвищити ефективність їх взаємодії – прискорити доставку документів, знизити витрати державних установ на функціонування кур'єрських, поштових служб та канцелярій.

Основним правовим інструментом, який забезпечує застосування електронного документообігу, є електронний цифровий підпис. Він дає змогу підтвердити цілісність електронного документу, його захищеність від несанкціонованого спотворення, руйнування або знищення в процесі руху від відправника до одержувача, та ідентифікувати підписувача. Запровадження електронного документообігу із застосуванням електронного цифрового підпису є одним із пріоритетних напрямів розвитку сфери інформаційних технологій у нашій країні. Сьогодні в Україні створено нормативно-правову та технологічну основу для функціонування систем електронного документообігу в органах державної влади. Серед законодавчих актів, які регулюють цю сферу, є закони України «Про електронні документи та електронний документообіг» [2] та «Про електронний цифровий підпис» [1]. Важливі питання регламентуються постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади», «Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності», «Про затвердження Порядку акредитації центру сертифікації ключів», «Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документованої інформації» тощо.

Однак, незважаючи на наявність законодавства, на практиці, в сільській раді є деякі труднощі застосування електронного документообігу. По-перше, це створення єдиної системи електронного документообігу органів державної влади. З цією метою має бути

забезпечено повне впровадження систем автоматизованого діловодства та документообігу в усіх органах влади, відбутися об'єднання систем електронного документообігу всіх державних органів в єдину систему.

По-друге, забезпечення сільської ради надійними засобами електронного цифрового підпису. Насамперед це стосується питань, пов'язаних із забезпеченням функціонування Центрального засвідчувального органу як основної інституції у системі функціонування електронного цифрового підпису; проблемою сумісності форматів ключів, які видають акредитовані центри сертифікації ключів. Зокрема, нормативними документами не визначено формати даних, що мають використовуватися центрами сертифікації, не передбачено функцій Центрального засвідчувального органу щодо перевірки сумісності окремих центрів сертифікації під час їх акредитації.

Крім того, законодавством не врегульовано питання шифрування даних, що створює додаткові складнощі в роботі з громадянами чи підприємствами, які вимагають забезпечити конфіденційність документів, що подаються до державних органів влади, та не бажають подавати звітність у відкритому вигляді.

Поліпшення електронної взаємодії між державою та громадянами також вимагає закріплення у законодавчому порядку можливості реалізації громадянами права на звернення до органів державної влади шляхом подання звернень з використанням мережі Інтернет, передбаченого Указом Президента «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування». Надання можливості громадянам надсилати звернення до органів влади та отримувати відповідь на них електронною поштою сприятиме економії часу, матеріальних ресурсів органів влади та громадян, увільненню державних службовців від рутинної роботи, пов'язаної з паперовим оформленням відповідей на звернення.

Крім цього, для автоматизації традиційного, паперового документообігу сільської ради та для підвищення ефективності роботи співробітників пропонується використовувати програмні продукти корпорації Microsoft та її партнерів у вигляді наступних інтегрованих комплексів:

- операційні системи Microsoft Windows® і Microsoft Windows Server;
- система управління базами даних (СУБД) Microsoft SQL Server™;
- система автоматизованого діловодства і документообігу;
- система автоматизації архівування;
- сервер обміну повідомленнями Microsoft Exchange Server;
- програмний пакет Microsoft Office®.

Ці рішення ґрунтуються на електронному контролі за операціями, які здійснюються з паперовими документами або їх електронними копіями у тих випадках, коли не потрібно завіряти їхню автентичність.

У даний час на платформі Microsoft існує цілий ряд систем автоматизації діловодства і документообігу, що відповідають сучасним вимогам. Як приклад – система «Справа» компанії «Електронні офісні системи». Ця програма автоматизації діловодства і документообігу цілком відповідає існуючій діловодній практиці. Вона забезпечує ведення величезної кількості електронних картотек, які при цьому є підмножинами єдиної картотеки органу влади. Також вона дозволяє існуючи документи з резолюціями автоматично переміщати між картотеками відповідно до прийнятої технології проходження документообігу.

Таким чином, впровадження електронного документообігу дозволить Стрижавській сільській раді прискорити рух документів, забезпечити своєчасність їх розгляду, скоротити строки підготовки та прийняття управлінських рішень, автоматизує процес створення та використання документів, надати виконавцю максимально повну базу документів, значно знизить витрати на розмноження, передачу і

збереження копій паперових документів, а отже й підвищити ефективність роботи окремих державних службовців і самого органу державної влади.

### **Література:**

1. Закон України «Про електронний цифровий підпис» // Діловодство, інструкції. Типові положення. Збірник нормативних документів – Х.: Конус. – 2010. – С.160-168.
2. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» // Діловодство, Інструкції. Типові положення. Збірник нормативних документів – Х.: Конус, 2010. – С.185-197.
3. Коренной А.Л. Информация и коммуникация / А. Л. Коренной. – К.: Наукова думка, 2010. – 143 с.
4. Лаврінко В.І. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади / В.І.Лаврінко. – К.: НАДУ. – 2011. – №4. – С.502-507.
5. Малиновський В.Я. Державне управління / В.Я.Малиновський. – К.: Атика, 2007. – 576 с.

**Виктор Блохин**  
**Белорусская государственная**  
**сельскохозяйственная академия,**  
**Горки, Беларусь**

### **ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

*У статті розглянуто проблеми розвитку системи дистанційної освіти. Впровадження інноваційних технологій у вищій школі вимагає значних фінансових витрат. Однак розвиток дистанційної освіти дає можливість більшості людей здобувати освіту, економити гроші, вибирати зручний час для навчання, підвищувати кваліфікацію.*

*Ключові слова: дистанційна освіта, проблеми розвитку, нові можливості, Інтернет.*

*В статье рассматриваются проблемы развития системы дистанционного образования. Внедрение инновационных технологий в высшей школе требует значительных финансовых затрат. Однако развитие дистанционного образования дает возможность большинству людей получать образование, экономить деньги, выбирать удобное время для обучения, повышать квалификацию.*